

บทบาทของภาษีอากรในการระดมเงินทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม

บทนี้แม้ว่าเป็นบทสุดท้ายของวิทยานิพนธ์ก่อนจะถึงบทสรุป แต่มีได้หมายความว่ามีความสำคัญน้อยกว่าบทอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะผู้เขียนมีความเชื่อมั่นว่า สิ่งที่น่าสนใจโดยตรงให้มีการทำโครงการ และลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมก็คือ กำไรหลังจากหักภาษีอากรแล้ว ระบบภาษีอากรที่มีได้ตั้งเป้าหมายไว้เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม อาจกลายเป็นสิ่งที่มาทำลายความเจริญเติบโต หรือทำให้ไม่มีผู้ใดกล้าลงทุนในเรื่องนี้

ในกรณีประเทศไทย แม้ว่ารัฐบาลจะตระหนักถึงความจำเป็น และได้ดำเนินการเรื่องนี้ไปบ้างแล้วก็ตาม แต่ปัญหานี้ก็ยังเป็นเรื่องที่โต้เถียง โดยยังไม่มีข้อมูลใดที่ชี้ว่ารัฐบาลดำเนินการไปอย่างถูกต้องทางและมากพอเพียงหรือยัง

ในการสัมมนาปัญหาและอุปสรรคในการประกอบกิจการอุตสาหกรรม ซึ่งผู้อภิปรายปัญหาเป็นนักธุรกิจชั้นนำของประเทศ ซึ่งกระทำ ณ กระทรวงอุตสาหกรรมในวันครบรอบ ๒๕ ปี ก็ยังได้สรุปไปในทำนองตำหนิระบบภาษีอากรของประเทศไทยเราว่า "มีได้คำนึงถึงนโยบายระยะยาวเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรม เช่น มีภาษีซับซ้อนยุ่งยาก การเปลี่ยนแปลงอัตราอากรขาเข้าของวัตถุดิบกระทบกันทางสูงชัน ทำให้ต้นทุนการผลิตผิดไปจากโครงการเดิม หรือลดอากรขาเข้าสินค้าสำเร็จรูปทำให้กระทบกระเทือนต่อสิทธิของผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประเภท (ก)"

ปัญหาในค่านาฬิกาที่เกี่ยวกับการลงทุนนั้น เราอาจพิจารณาได้สองด้าน คือ ใช้วิธียกเว้นภาษีระยะแรกให้แก่อุตสาหกรรมใหม่ หรือปรับปรุงระบบภาษีอากร (Tax Structure) เสียใหม่ให้เหมาะกับระยะพัฒนาประเทศ

การจูงใจให้มีการลงทุนโดยอาศัยระบบภาษีอากรนั้น เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก แต่ถ้าทำได้ จะทำให้นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมได้ผลดีกว่า การใช้วิธียกเว้นภาษีแก่อุตสาหกรรมใหม่ในระยะแรก

การเก็บภาษีจากที่ดินที่มีได้ถูกใช้ประโยชน์ ในเขตที่ระบุไว้ว่า เป็นย่านอุตสาหกรรม ในอัตราสูง จะทำให้เงินทุนของประเทศถูกนำมาใช้หมุนเวียนในวงการ กึ่งกำไรจากที่ดินน้อยลง และราคาที่ดินที่ใช้ในการอุตสาหกรรมก็จะมีราคาสูงนัก เป็นต้น

ระบบภาษีควรมีการวางให้มีการจูงใจให้อุตสาหกรรมเก่าขยายตัวต่อไปอีก เพราะการลงทุนของอุตสาหกรรมเก่าย่อมมั่นคงกว่าอุตสาหกรรมตั้งใหม่

ในการพิจารณาเรื่องอัตราภาษีนั้น เชื่อกันว่าควรมีการวางไว้ เพื่อให้รายได้ถูกกระจายออกไปยังบุคคลต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ตกไปอยู่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากเกินไป ดังนั้น อัตราภาษีแบบก้าวหน้าจึงถูกนำมาใช้ แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าระบบภาษีถูกสร้างขึ้นเพื่อยับยั้งการสะสมความร่ำรวยเฉพาะกลุ่มใดเป็นพวก และมีจุดประสงค์ในแง่ที่มากเกินไปแล้ว ก็ย่อมเป็นธรรมดาอยู่เองที่การเสี่ยงการลงทุนอุตสาหกรรมจะมีน้อยลง

การวิเคราะห์โครงสร้างของภาษีในประเทศค่อยพัฒนาควรกระทำเสียก่อน หากต้อง— การดึงดูดเงินลงทุนในอุตสาหกรรม ประเทศค่อยพัฒนาบางประเทศกำหนดอัตราภาษีเงินได้ของบริษัทไว้ถึง ๖๐ % นั้น นับว่าเป็นการสร้างความปลอดภัยแก่ตนเอง นอกจากจะชักขวางการลงทุนแล้ว ยังทำให้รายได้ทั้งสิ้นที่ได้รับจากภาษีประเภทนี้ลดน้อยลงกว่าที่ควรได้อีกด้วย อัตราภาษีที่สูงมากทำให้โครงการที่น่าจะลงทุนมีน้อยลง เพราะผลตอบแทนไม่จูงใจ นอกจากจะสามารถคิดราคาอย่างผู้ผูกขาด และมีการป้องกันโดยการห้ามสินค้าต่างประเทศเข้า แม้กิจการเหล่านี้จะได้รับการยกเว้นภาษีก็ไม่เกิดผล เพราะนักธุรกิจจะตระหนักดีว่า เมื่อพ้นกำหนดไปแล้วตนจะต้องเสียภาษีในอัตราสูง จริงอยู่ภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศที่พัฒนาแล้วบางประเทศอาจสูงมาก แต่จะนำมาเป็นตัวอย่างของประเทศที่ต้องการเร่งรัดลงทุนในอุตสาหกรรมหาได้ไม่ ในประเทศเจริญแล้ว การดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมก่อตั้งอยู่ในบรรยากาศที่ดีพร้อม และเจ้าของทุนก็ไม่มีทางเลือกอย่างอื่นมากนัก จึงต้องลงทุนต่อไป แม้ผลตอบแทนจะต่ำ แต่ในประเทศค่อยพัฒนาทุนที่มีได้ถูกคัดท้ายไปยังอุตสาหกรรม มักจะถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

ไม่มีใครกล่าวได้ว่า อัตราภาษีสูงเท่าใดจึงจะถือว่าชักขวางความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรม แต่ประเทศที่อัตราภาษีค่อนข้างสูงกว่าประเทศอื่นที่อยู่ในระดับเดียวกันย่อมควรพิจารณาเสียใหม่

ข้อคิดในเรื่องภาษีอีกประการหนึ่งก็คือ การเก็บภาษีจากกำไรที่มีได้ถูกนำมาบันทึกลงบัญชีแล้ว แต่กันไว้ลงทุนต่อไปนั้น ควรเก็บในอัตราต่ำลงไปอีก เพราะการขยายงานที่ทำอยู่เดิมย่อมมีโอกาสจะทำประโยชน์ให้ตนเองและประเทศชาติดีกว่าโครงการใหม่ ๆ เพราะกิจการที่ตั้งอยู่แล้วนั้นมีประสบการณ์แล้ว มีตลาดแล้ว ทำให้การเสี่ยงน้อยลง

สำหรับประเทศไทยนั้น เรามีการจูงใจให้มีการลงทุนในอุตสาหกรรมด้วยวิธีการยกเว้นภาษี วิธีการเช่นนี้ก็ใช้ได้กันอยู่ในหลาย ๆ ประเทศ ในหลาย ๆ แบบ สุดแต่นโยบายของประเทศเหล่านั้น วิธีการนี้แทบจะกล่าวได้ว่ารัฐบาลไม่ต้องลงทุนอะไรเลย ทั้งนี้เพราะ เป็นการสูญเสียรายได้ที่ไม่เคยได้มาก่อน การยกเว้นภาษีเพียงชั่วคราวเป็นการดึงดูดการลงทุนใหม่ ๆ ซึ่งในอนาคตจะทำให้รายได้ของรัฐบาลเพิ่มขึ้นด้วยซ้ำไป กล่าวอีกอย่างหนึ่ง เท่ากับเป็นการสร้างรากฐานทางอุตสาหกรรมที่รัฐบาลมีโอกาสจะเก็บภาษีได้ในภายหลัง ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะต้องสูญเสียบางส่วนจากรายได้ที่เคยได้ไปบ้างเป็นการชั่วคราว ก็เท่ากับว่าเป็นการลงทุนของรัฐบาลเอง เพราะทำให้มีรายได้สูงขึ้นในอนาคต และยังมีผลประโยชน์อย่างอื่น ๆ ต่อประเทศชาติอีกเป็นอันมาก

พิจารณาในทัศนะของผู้ลงทุน อะไรก็ไม่เห็นเป็นประโยชน์ชัดแจ้งและดึงดูดให้ลงทุนเท่ากับสิทธิพิเศษในค่านาฬิกากร เพราะทำให้กำไรหลังจากหักภาษีแล้ว หรือผลตอบแทนที่แท้จริงจากการลงทุนสูงขึ้น

แต่นโยบายเรื่องภาษีนี้ อาจก่อให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้ประกอบการด้วยกัน และยังมีปัญหาอื่นตามมาอีกเป็นอันมาก ดังนั้น จึง เป็นสิ่งที่ควรระมัดระวังและพิจารณาอย่างรอบคอบ

การยกเว้นภาษีหรือลดภาษีอาจทำได้หลายวิธี เช่น ยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษี-การค้า และภาษีทรัพย์สิน (ในประเทศที่มี) เสียทั้งหมดในระยะเวลา ๕ - ๑๐ ปี แต่บางประเทศจำกัดการยกเว้นเพียงระดับใดระดับหนึ่งของอัตราลดกำไรต่อการลงทุนทั้งสิ้น เพื่อกันกำไรเกินควรออกเสียจากอัตรากำไร-ปกติที่เกิดเพราะการผูกขาด หรือเพราะการสร้างสิ่งแวดลอมที่ดีไว้ให้โดยรัฐบาล บางประเทศกำหนดให้มีการยกเว้นหรือลดให้มากในปีแรก ๆ และน้อยลงตามลำดับ เมื่อเวลาผ่านไป จนกระทั่งบริษัทต้องจ่ายภาษีตามอัตรา-ปกติในปีที่ ๑๐ หรือบางที่บางประเทศก็ยกเว้นหรือลดภาษี

ให้มากในอุตสาหกรรมประเภทที่ต้องการส่งเสริม หรืออุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบในประเทศ

ภาษีเงินได้ในบุคคล

ปัญหานี้มีสิ่งควรพิจารณาอยู่หลายเรื่อง เช่น ระยะเวลาการยกเว้น การนับอายุ วิธีการคิดกำไร ความยุติธรรม อัตรา และอื่น ๆ

การนับอายุระยะเวลาการยกเว้นภาษีว่าจะเริ่มตั้งแต่กิจการ เริ่มดำเนินงานที่ หรือตั้งแต่วันที่กิจการได้รับอนุมัติให้ยกเว้นภาษีก็ ย่อมมีส่วนช่วยในการเร่งรัดการลงทุนด้วย เพราะการนับโดยวิธีหลังจะเป็นการช่วยเร่งให้กิจการนั้นลงทุนโดยเร็ว โดยให้รีบสร้างโรงงาน และติดตั้ง เครื่องจักร เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาเปล่าในระหว่างนับเวลาสำหรับสิทธิพิเศษในเรื่องภาษี ในกรณีของประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติการลงทุนเพื่อการอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕^๑ กำหนดให้นับตามรอบระยะเวลาบัญชีการเสียภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร โดยเริ่มนับตั้งแต่รอบระยะเวลาที่มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผลิตผล หรือมีรายได้ซึ่งในกรณีนี้ก็ไม่เป็นปัญหาอะไรนัก เพราะเรายังคิดว่าผู้ที่ได้รับการส่งเสริมต้องลงมือสร้างโรงงานภายใน ๒ เดือนอยู่แล้ว

เราลองหันมาพิจารณาระยะเวลาของการยกเว้นภาษี ปกติถ้าสิ้นเกินไปย่อมไม่เกิดประโยชน์ เพราะปีแรก ๆ ของอุตสาหกรรมนั้นมักไม่ค่อยมีกำไรหรือขาดทุนด้วยซ้ำไป ถ้าหากรัฐบาลยอมให้ว่าการขาดทุนของปีก่อน ๆ มาตัดกำไรที่จะต้องเสียภาษีในปีถัดมา ก็นับได้ว่ามีส่วนช่วยสนับสนุนโครงการลงทุนใหม่ ๆ ระยะเวลาการยกเว้นภาษีของเรานั้นกำหนดไว้ ๕ ปี^๒ ซึ่งในกรณีนี้ผู้เขียนขอแสดงความเห็นของ Murray D Bryce^๓ ซึ่งเขียนไว้ในปัญหานี้ว่า

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕ (โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี ๒๕๐๕)

^๑ Loc. Cit

^๓ Bryce, Op. Cit., P. 77

"Too Short exemption period may have little value, as many industrial investment, are not likely to be highly profitable during the first few years. Five years are about the shortest tax exemption period which would have much appeal and this is rather too short generally. If the period is extended to about ten years, its value as an incentive to invest is greatly increased because it is in the period after the first five years that most industrial projects reach their optimum level of earnings".

มีผู้ให้ความคิดว่า วิธีการคิดกำไรเพื่อเสียภาษีนั้น มักคิดว่าหากการที่มีการกำหนดวิธีการพิเศษไว้สำหรับอุตสาหกรรมใหม่ย่อมเป็นสิ่งที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งอัตราค่าสึกหรอที่ขมให้หักตามประมวลรัษฎากรนั้น ถ้าหากให้โอกาสผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่จะเลือกตัดค่าสึกหรอในอัตราที่เร็วขึ้นก็จะ เป็นประโยชน์ เพราะเครื่องมือเครื่องจักรบางประเภทล้าสมัยอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารงานด้านภาษีอากรของประเทศไทยก็ดูเหมือนว่าจะยึดถือหลักการนี้อยู่เหมือนกัน เพราะได้มีพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้แก้ไขอัตราค่าสึกหรอเสียใหม่ไปในทางที่อำนวยความสะดวก

นายไพจิตร โรจนวานิช เขียนไว้ว่า

"แนวความคิดในการกำหนดอัตราค่าเสื่อมราคา โดยกำหนดอัตราขั้นสูงไว้ร้อยละ ๒๐ เช่นนี้ ก็เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเลือกปฏิบัติทางบัญชี ในการหักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินของตนได้ตามใจสมัคร ถ้าอัตราเสื่อมราคาที่กำหนดขึ้นไม่เกินกว่าร้อยละ ๒๐ ของมูลค่าต้นทุนทรัพย์สินแล้ว ย่อมทำได้ หลักการตาม พ.ร.ก.

นายไพจิตร โรจนวานิช "การหักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินตามประมวลรัษฎากร"
วารสารนักบัญชี เล่มที่ ๑ ปีที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๐๘ หน้า ๘

ฉบับใหม่มีค้ดกับหลักการหักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินตาม พ.ร.ก.
ฉบับเดิม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๔ กล่าวคือ ตาม พ.ร.ก.
ฉบับเดิมกำหนดค้ดคราคาเสื่อมราคาทรัพย์สินแต่ละประเภทไว้
อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ เช่น มีอัตรา ๒ $\frac{1}{2}$ %, ๕%, ๗ $\frac{1}{2}$ %
เป็นต้น"

ความจริงปัญหานี้มองได้สองแง่ มีบางท่านให้ความเห็นว่าการยอมให้เร่งค้ดค่า
สึกหรอเร็วขึ้นถึงค้ดให้เงินทุนหันมาทางอุตสาหกรรมเฉพาะในประเทศที่เจริญมากเท่านั้น เพราะ
ประเทศเหล่านั้นเครื่องจักรเครื่องมือล้าสมัยเร็วมาก และจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเพื่อประโยชน์
ของการแข่งขัน แต่ในประเทศล้าหลังนั้น เครื่องมือเครื่องจักรใช้งานกันนับ ๑๐ ปี ความจริง
ถ้าเจ้าของโครงการไม่ตัดค่าสึกหรอเลยในระยะแรก หรือในระยะยกเว้นภาษีจะได้ประโยชน์
มากกว่า เพราะการไม่ตัดค่าสึกหรอทำให้โครงการมีกำไรสูง แต่เป็นกำไรที่ไม่เสียภาษี เพราะ
อยู่ในระหว่างยกเว้น ดังนั้น ถ้ารัฐบาลจะช่วยในเรื่องภาษีโดยผ่านค่าสึกหรอนั้น ต้องไม่ใช่ช่วย
โดยยอมให้ตัดค่าสึกหรอสูงเพื่อให้มีกำไรน้อย แต่ควรช่วยโดยยอมให้เลื่อนเวลาตัดค่าสึกหรอ
ออกไป เริ่มตัดเมื่อพ้นระยะยกเว้นภาษีไปแล้วมากกว่า

การลดหรือการยกเว้นภาษีก็เพื่อค้ดการการลงทุน โดยการลดการเสี่ยงการขาดทุน
และเพิ่มอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่สูง ข้อจำกัดตัวในเรื่องนี้ก็มีอยู่ว่า จะต้องไม่ถึงกับ
เกิดความรู้สึกกับอุตสาหกรรมเก่า หรือผู้ประกอบการในวงการอื่นที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือว่าขาด
ความยุติธรรม อย่างไรก็ตาม เราต้องเผชิญความจริงว่า การจูงใจที่มีอิทธิพลอย่างแท้จริงนั้น
จะเกิดขึ้นไม่ได้หากประโยชน์ที่ผู้ลงทุนจะได้รับน้อยเกินไปจนไม่น่าสนใจ การจูงใจจะต้อง
ประกอบด้วยผลตอบแทนที่มากพอ จะต้องมิระยะยาวพอควร และจะต้องไม่เป็นวิธีการที่ยุ่งยาก

อาคารเช่าและกำแพงภาษี

ในมาตรา ๑๘ (๒) ของพระราชบัญญัติการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม ได้กำหนดให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับสิทธิประโยชน์ โดยได้รับยกเว้นการเสียภาษีอาคารเช่า สำหรับเครื่องจักร ส่วนประกอบ และอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการอุตสาหกรรม เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นต้องใช้ในกิจการอุตสาหกรรม รวมทั้งโครงโรงงานสำเร็จรูปซึ่งนำมาติดตั้งเป็นโรงงานเพื่อประกอบกิจการอุตสาหกรรม และอุปกรณ์การก่อสร้างโรงงานนั้นด้วย ตามที่คณะกรรมการได้พิจารณาอนุมัติ นอกจากนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมประเภท ก. ยังได้รับการยกเว้นอาคารเช่า สำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิต และภาษีการค้าในสิ่งที้นำเข้านั้นด้วย

การยกเว้นการเสียภาษีอาคารเช่านี้ ก็ถือเป็นมาตรการขั้นต้นอีกอันหนึ่งในการดึงดูดเงินลงทุนในอุตสาหกรรม ปัญหาที่คล้ายคลึงกับภาษีเงินได้ ในลักษณะที่ว่ารัฐบาลไม่ต้องลงทุนอะไรเลย หรือไม่ก็น้อยมาก ถ้าหากว่ากระทำดังกล่าวได้ผลพอสมควรก็จะส่งผลให้รัฐบาลมีรายได้สูงขึ้นในภายหลัง ซึ่งจะชดเชยภาษีสินค้าเข้าประเภททุนที่รัฐบาลเคยได้มาก่อน และต้องสูญเสียไปเพราะยกเลิก บางประเทศยกเว้นภาษีเช่าของสินค้านำเข้าประเภทเท่านั้น สุดแต่ว่าต้องการส่งเสริมอุตสาหกรรมประเภทใด หรือไม่ก็ยกเว้นให้เฉพาะอุตสาหกรรมใหม่ หรืออาจใช้วิธีพิจารณาเป็นราย ๆ ไป ข้อสังเกตในปัญหานี้ก็คือ หลักการจะต้องไม่ยุ่งยากและกว้างขวางพอสมควร

ส่วนกำแพงภาษีนั้น เป็นมาตรการที่ใช้กันมาตั้งแต่สมัยโบราณ เพื่อคุ้มครองกันอุตสาหกรรม "ทารก" ให้เติบโตจนแข็งแรงป้องกันตนเองได้จากการแข่งขันภายนอก เป็นความจริงที่ว่าอุตสาหกรรมตั้งใหม่ส่วนมาก โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนามักไม่ค่อยจะก้าวหน้าไปถึงระยะที่มีระดับทุนการผลิตอยู่ในอัตรามาตรฐานปกติได้ในเวลาเร็ว ต้องใช้เวลาหลายปีทีเดียวที่จะลดต้นทุนได้ถึงระดับนั้น กำแพงภาษีนี้เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่ารัฐบาลจะต้องสูญเสียสิ่งที่เคยได้ เพราะสินค้าต่างประเทศจะส่งเข้ามาน้อย หรือเข้ามาไม่ได้เลย แต่ก็เป็นการลงทุนในส่วนของรัฐบาลในการพัฒนาอุตสาหกรรม

การตั้งกำแพงภาษีก็ใหญ่บริโกลสินค่าของจ่ายในราคาสูงขึ้น แท้ก็เป็นการกระทำที่มีเหตุผล ถ้าเป็นการชั่วคราว กำแพงภาษีชั่วคราวสำหรับช่วยอุตสาหกรรมตั้งใหม่เป็นวิธีการที่ควรไปทรงมา และมีประโยชน์ เพื่อช่วยเหลือโครงการอุตสาหกรรมที่ดีในระหว่างเวลาที่กำลังประสบปัญหาความยุ่งยากลำบากต่าง ๆ ในระยะเริ่มงาน การกระทำดังกล่าวจะช่วยดึงดูดเงินทุนให้มาลงทุนในอุตสาหกรรมมากขึ้น สิ่งที่เป็นอันตรายก็คือ ถ้ากำแพงภาษีนั้นตั้งขึ้นเป็นการถาวร หรือนานมากเกินไป การที่รัฐมาอุดหนุนช่วยเหลือในระยะยาวนานเช่นนี้จะไม่ช่วยให้อุตสาหกรรมปรับปรุงตนเองให้แข็งแรงไม่ในระยะใด การกระทำดังกล่าวทำให้บริโกลสินค่าของจ่ายเงินซื้อในราคาสูงโดยไม่มีเวลาสิ้นสุด ทั้งสินค้าผลิตในประเทศหรือสั่งจากต่างประเทศ สมมุติว่าอุตสาหกรรมนั้นมีกำไรอยู่แล้ว โดยไม่ต้องมีกำแพงภาษี ก็เท่ากับเป็นการบังคับประชาชนให้จ่ายเงินเพื่อกำไรเกินอัตราสมควรของอุตสาหกรรม แต่ถ้าหากว่าอุตสาหกรรมนั้นจะทำกำไรไม่ได้ในอัตราสมควร หากรัฐบาลช่วยเหลือยาวนานดังกล่าว นั่นก็หมายความว่า การบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพ หรือมีต้นทุนการผลิตสูง ซึ่งแสดงว่าเป็นโครงการที่ไม่ดี เพราะโครงการที่ต้นควรศึกษาความเหมาะสมก่อนลงทุน จนแน่ใจว่าจะไม่เกิดกรณีอย่างนี้ขึ้น

อุตสาหกรรมที่อยู่ไม่ได้โดยปราศจากกำแพงภาษีในระยะยาวนานนั้น อาจจำเป็น ถ้าเป็นการป้องกันประเทศ หรือมีเหตุผลที่สำคัญอย่างยิ่งในค่านอื่น ๆ แต่การจำเป็นเองมีกำแพงภาษีสูงก็เท่ากับเป็นการยอมรับว่ากิจการนั้นขาดความเหมาะสมในแง่เศรษฐกิจ

จริงอยู่ อาจมีผู้โต้แย้งว่ากำแพงภาษีนั้นถ้าทำให้ผลิตมีกำไรมาก ก็จะทำให้มีการลงทุนใหม่ ๆ ขึ้นมาแข่งขัน ก็จะทำให้ราคาสลดลงไป แต่ความจริงแล้ว ตลาดในประเทศค่อยพัฒนามันมีขอบเขตจำกัดมาก อาจไม่เปิดโอกาสให้ผลิตที่ที่สองแทรกตัวเข้าไปได้ นอกจากจะเข้าไปในลักษณะทำขายซึ่งกันและกัน

อันตรายของกำแพงภาษีถ้าตั้งไว้สูงไปก็คือ จะทำให้อุตสาหกรรมที่ปล่อยให้ทุนการผลิตสูงโดยไม่จำเป็นอยู่ได้อย่างสบาย

ในสมัยก่อน ประเทศค่อยพัฒนาหลายประเทศตั้งกำแพงภาษีเพื่อหารายได้มากกว่าเพื่อป้องกัน และความคิดนี้เริ่มเปลี่ยนแปลงไปเมื่อถึงระยะที่หันตัวทางอุตสาหกรรม กำแพงภาษีตามปกติ

นั้นมักกำหนดสำหรับสินค้าฟุ่มเฟือยสูงกว่าสินค้าจำเป็น ถ้าความแตกต่างในอัตราเงินมาก ผลของกำแพงภาษีก็อาจเป็นไปได้ว่าจะทำให้มีความไม่เอียงของผู้ลงทุนในประเทศที่จะตั้งโรงงานผลิตสินค้าฟุ่มเฟือยซึ่งไม่เหมาะสมในระยะเริ่มต้นอุตสาหกรรม

ดังนั้น แทนที่จะตั้งกำแพงภาษี บางประเทศจึงใช้วิธีการกำหนดโควตาการสั่งสินค้าเข้า ซึ่งอาจได้ผลดีกว่าการตั้งกำแพงภาษี โดยกระทำการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ บางครั้งอาจกำหนดให้ผู้สั่งซื้อสินค้าบางอย่างเข้า ต้องซื้อสินค้าในประเทศในอัตราส่วนร้อยละที่แน่นอนที่กำหนดไว้ด้วย

มาตรการกำแพงภาษีที่ดี การควบคุมสินค้าเข้าที่ดี อาจนำมาช่วยถึงเงินลงทุนอุตสาหกรรมได้ ถ้าหากจะกระทำอย่างรอบคอบ ประการแรก คือ การยกเว้นภาษีขาเข้าให้แก่สินค้าทุนทั้งหลาย ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องอาหรัย และวัตถุดิบที่สำคัญ ประการที่สอง อัตรากาฬิอาจถูกนำมาปรับปรุงเสียใหม่ให้เหมาะสม เพื่อจกัการส่งเสริมการผลิตสินค้าฟุ่มเฟือย เช่น เก็บภาษีวัตถุดิบสำหรับสินค้าประเภทนี้ (อานำเข้า) สูงขึ้น หรือเก็บอากรสรรพสามิตแก่ผลิตภัณฑ์เหล่านั้น เพื่อไม่ให้มีกำไรเกินควร

ถ้ากำแพงภาษีเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ รัฐบาลอาจหาทางออกโดยให้เงินสนับสนุนโดยตรง และเปิดเผยในระยะเวลาดหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้กิจการอุตสาหกรรมเกิดความรู็สึกรับผิดชอบในอันที่จะปรับปรุงตนเองให้เก็บกำไรระยะหารก การช่วยเหลือนอกจากเงินสนับสนุนโดยตรงอาจกระทำในรูปให้ใช้สถานที่โดยไม่คิดค่าตอบแทน ให้ใช้อาคาร เพื่อทำโรงงาน หรือจัดน้ำ ไฟ ใจโดยไม่คิดมูลค่า หรือต่ำกว่าราคาทุน ซึ่งการช่วยเหลือเอกชนในลักษณะเช่นนี้อาจได้ผลดีกว่าการที่รัฐบาลตั้งอุตสาหกรรมเองก็ได้ การช่วยเหลือนั้นต้องกระทำอย่างเปิดเผยไม่มีการปิดบัง

สำหรับประเทศไทยนั้น ใ้กำหนดสิทธิประโยชน์พิเศษในเรื่องกำแพงภาษีและการควบคุมสินค้าเข้า เพื่อช่วยเหลืออุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมไว้ในมาตรา ๒๓ ของ พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม (กฎหมายฉบับ)

อากรขาออก

ประเทศค่อนกันมาบางประเทศ เก็บภาษีสินค้าออกโดยปราศจากการพิจารณาว่าจะส่งผลถึงการลงทุนอุตสาหกรรมในประเทศอย่างไรบ้าง เพราะบางทีผู้บริหารงานด้านภาษีอากรเข้าใจว่าผู้รับภาระภาษีคือผู้ซื้อสินค้าซึ่งอยู่นอกประเทศ จึงเป็นการเข้าใจผิด เพราะตามความจริงราคาส่งออกของสินค้าถูกกำหนดโดยราคาตลาดโลก การเก็บภาษีไม่ทำให้ผู้ส่งสินค้าออกกำหนดราคาสูงขึ้นได้ ผู้ผลิตบางท่านที่ห้องรับภาระภาษีไป แกล้งสภาพตลาดอันช่วยให้ผู้ซื้อนอกประเทศรับภาระภาษีไปได้แล้ว ปัญหานี้ก็ไม่มี

นับว่าเป็นโลกที่มองนักอุตสาหกรรมในประเทศไทยที่รัฐบาลได้สังเกตเห็นเหตุผลดังกล่าว จึงได้กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๒๓ (๓) (๔) ไว้ดังนี้

- (๓) การงดหรือลดอากรขาออกที่เรียกเก็บตามกฎหมายว่าด้วยวิกัต อัคราสุทธการสำหรับผลิตภัณฑ์ หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบไว้ภายในกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร
- (๔) การงดหรือลดภาษีการค้าในกรณีที่ได้รับส่งเสริมเป็นผู้ส่งออก ซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์นั้นเป็นผู้ผลิตภายในกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร.

๕ บทสรุปและแนะนำ

จะเห็นได้จากการศึกษาค้นคว้าในการท้าววิทยานิพนธ์นี้ว่า ประเทศไทยซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาอุตสาหกรรมนั้น มีลักษณะและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เป็นพิเศษต่างออกไปจากประเทศที่พัฒนาเต็มที่แล้ว หรือแม้แต่ประเทศที่กำลังพัฒนาด้วยกันก็ยังไม่เหมือน ดังเช่น กรณีประเทศพม่า ดังกล่าวมาแล้ว

ในบทที่หนึ่งได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้ผู้เขียนตัดสินใจศึกษาปัญหานี้เพื่อเป็นวิทยานิพนธ์ เพราะความสำคัญของปัญหาและประโยชน์ที่ได้จากการศึกษานั้นย่อมเป็นประโยชน์ไม่แต่เพียงต่อผู้เขียนเอง ในฐานะที่ทำงานอยู่ในโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมโครงการหนึ่ง แต่จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้อื่นที่จะได้อ่านและนำบางส่วนของวิทยานิพนธ์นี้ไปปฏิบัติ

ผู้เขียนได้รวบรวมและบรรยายลักษณะพิเศษ และปัญหาต่าง ๆ เฉพาะของบรรยากาศการลงทุนในประเทศไทยไว้เป็นข้อเตือนใจสำหรับผู้จะลงทุน และผู้เกี่ยวข้องกับการลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมไว้ ในบทที่ ๒ ความจริงในบทนี้จะได้รวมลักษณะเศรษฐกิจทั่วไปของประเทศไทย เช่น ประชากรของประเทศและการทำมาหากิน การคมนาคม การขนส่ง การสาธารณสุข โภค ระบบการเงิน และธนาคารตามแบบฉบับของการกล่าวมาในการเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรม และเศรษฐกิจของประเทศเข้าไว้ด้วย แต่เนื่องจากวิทยานิพนธ์นี้จำกัดขอบเขตไว้แต่เฉพาะการลงทุนจากแหล่งของเงินในประเทศ ดังนั้น ผู้จะได้ใช้ประโยชน์จริง ๆ จึงเป็นเพียงคนไทย ซึ่งทราบเรื่องราวต่าง ๆ ดังกล่าวคืออยู่แล้ว

ในบทที่สาม และบทที่สี่ นั้น เป็นการศึกษาค้นคว้าแหล่งของเงินทุนในประเทศโดยกล่าวถึงตลาดหุ้นในประเทศ บริษัทเงินทุนเพื่อการอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานเงินกู้เพื่อกิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อม ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย บริษัทประกันชีวิต บริษัทประกันวินาศภัย และเอกชนผู้ออกเงินให้กู้ จะเห็นว่าภารกิจงานของกิจการเหล่านั้น ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการติดต่อกันระหว่างเจ้าของโครงการและเจ้าของเงิน ล้วนเป็นสิ่งที่ควรสนใจ เพื่อหาทางแก้ไขให้ไปถึงเป้าหมายที่ร่วมกันได้ นั่นคือ ก่อให้เกิดการลงทุน

สาระสำคัญของวิทยานิพนธ์นี้ อีกส่วนหนึ่งปรากฏอยู่ในบทที่ห้า และที่หก ซึ่งกล่าวถึงวิธีการศึกษาความเหมาะสมของโครงการลงทุน การทำโครงการเหล่านั้นว่าควรทำอย่างไร ซึ่งในประเทศไทยได้กล่าวแล้วว่า ชาวผู้มีความรู้ความชำนาญ ชาวข้อมูลที่เชื่อถือได้ ซึ่งเป็นปัญหาทั้งทางฝ่ายผู้เสนอโครงการ และผู้พิจารณาประเมินผลโครงการ

เพื่อให้การศึกษาปัญหาในวิทยานิพนธ์นี้สมบูรณ์ ผู้เขียนจึงได้รวมการลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมส่วนที่เป็นของรัฐบาลเข้าไว้ด้วยในบทที่เจ็ด การลงทุนในส่วนของรัฐบาลนี้ โดยเฉพาะในประเทศไทยย่อมเป็นเสมือนโรงงานที่นำทางของเอกชน ที่สะท้อนให้เห็นตัวอย่างทั้งที่ดีและไม่ดี นับได้ว่าเป็นบทเรียนที่สำคัญของเอกชน การทำโครงการลงทุนของรัฐวิสาหกิจก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจ อีกเรื่องหนึ่งในตอนท้ายของบท

ส่วนในบทที่แปดนั้น เป็นปัญหาที่นักลงทุนส่วนใหญ่กังวลกันอยู่ตลอดเวลา นั่นคือ ปัญหาภาษีอากร ตลอดจนการยกเว้น และสิทธิพิเศษต่าง ๆ

เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการกล่าวซ้ำ ผู้เขียนจะขอยกแต่เฉพาะจุดสำคัญต่าง ๆ ของปัญหาและขอเสนอแนะการแก้ปัญหาารรวบรวมไว้ในบทนี้ ดังนี้

ประการแรก - เนื่องจากผลสำเร็จของโครงการลงทุนต่าง ๆ นั้นต้องมีการร่วมมือกันระหว่างเอกชนผู้ลงทุน สถาบันทางการเงิน ผู้สนับสนุนเงินทุน รัฐบาลผู้สร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดี ฝ่ายจัดการและพนักงานผู้ปฏิบัติงานตามโครงการ ดังนั้น จึงเป็นการยากยิ่งที่จะได้ความพร้อมเพียงจากฝ่ายต่าง ๆ เหล่านี้ การที่เราจะเห็นประเทศที่เคยชินกับการทำเกษตรกรรมมานับพันปีให้มานิยมการลงทุนในอุตสาหกรรมนั้น นับเป็นสิ่งที่ลำบาก รัฐบาลอาจเริ่มปลูกฝังโดยดึงชาวต่างประเทศเข้ามาให้เห็นตัวอย่าง แต่การกระทำดังกล่าวเราต้องเสียสละและใจกว้างต่อบุคคลเหล่านั้นมากเหลือเกิน จึงจะสำเร็จ จะเห็นว่าเงินทุนภายในประเทศนั้นผู้เป็นเจ้าของมักจะลังเลที่จะลงไปลงทุนในอุตสาหกรรม ถ้าพบว่ามีโอกาสที่จะลงทุนในอย่างอื่นที่รู้สึกรู้สีกว่าได้ผลตอบแทนคุ้มค่าอยู่แล้ว เช่น การเก็งกำไรจากที่ดิน การกักตุนสินค้า หรือบางทีก็ไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ

เช่น ซ็องทงเก็บไว้ ดังนั้น ทางแก้งมีอยู่ทางเดียว นั่นคือ รัฐบาลต้องชดเชยความรู้สึกเหล่านี้ ด้วยการสร้างบรรยากาศ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะการใช้เงินทุนในประเทศให้มากที่สุด โดยเฉพาะสิทธิพิเศษในกิจการสาธารณูปโภค เช่น โทรศัพทจากองค์การ-โทรศัพท ทางเข้าโรงงานจากกรมทางหลวงแผ่นดินและเทศบาล ผู้เชี่ยวชาญที่รัฐบาลจ้าง และ/หรือ ให้ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ โดยออกค่าใช้จ่ายให้ เงินอุดหนุนระยะเริ่มแรก เงินอุดหนุนการทดลองค้นคว้า การหาตลาดให้อย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เป็นต้น

ผู้เขียนขอย้ำ ณ ที่นี้ว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นมิได้เป็นการทำหมิ่นผลงานของรัฐบาล ในด้านนี้ เพราะการส่งเสริมอุตสาหกรรมของรัฐบาลไทยนั้นประสบผลสำเร็จอย่างเป็นที่ยอมรับกัน อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะในทรรศนะของชาวต่างประเทศ และนิตยสารที่ออกในต่างประเทศ ผู้เขียนเพียงแต่ต้องการชี้ช่องว่างที่ถ้าเราทำให้สมบูรณ์เสียได้ ซึ่งแน่นอน หมายถึงความเสียสละมากขึ้นทางฝ่ายของรัฐบาล

ประการที่สอง - สิ่งที่น่าจะกระทำกันอย่างยิ่งก็คือ การส่งเสริมตลาดหุ้นของ ประเทศให้แพร่หลาย และสร้างความนิยมในหมู่ประชาชนให้หันมาซื้อหุ้นของกิจการอุตสาหกรรมต่าง ๆ มากขึ้น การกระทำนี้ได้ผลนั้น รัฐบาลอาจต้อง เสียสละบางอย่างโดยถือเป็นต้นทุนเสีย ในระยะแรก เช่น ภาษีเงินได้ที่จ่ายโดยผู้รับเงินปันผลนั้น ควรจะปรับปรุงอัตราเสียใหม่ รัฐบาลน่าจะช่วยเหลือในด้านเทคนิค เพื่อปรับปรุงตลาดหุ้นของประเทศ นอกจากนั้น ควรสร้างความมั่นใจให้ผู้ลงทุนซื้อหุ้นจากตลาดหุ้นว่าจะไม่ถูกหลอกลวง เช่น คั้งหน่วยงานควบคุมกิจการ ค้านี้ ดังเช่น Securities and Exchange Commission (S.E.C.) ของสหรัฐอเมริกา ปฏิบัติอยู่

ประการที่สาม - ในขณะที่สนับสนุนให้ประชาชนซื้อหุ้นจากตลาดหุ้น ก็ควรสนับสนุน ให้กิจการอุตสาหกรรมต่าง ๆ ขายหุ้นในตลาดหุ้น โดยให้คำแนะนำและความสะดวกต่าง ๆ ต่อ กิจการ เหล่านั้น รัฐบาลน่าจะทดลองขายหุ้นรัฐวิสาหกิจสักแห่งหรือสองแห่งในราคาที่เหมาะสมต่อ สาธารณะหรือตลาดหุ้น แล้วปล่อยให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้น เลือกตั้งคณะกรรมการ ขึ้นมาบริหารงานใน

ลักษณะบริษัทจำกัดของ เอกชนทั่วไป ข้อสำคัญปัจจัยที่จะสำเร็จได้นั้น ราคาค่าสุทธิของบริษัท ที่ได้ออกมาเป็นมูลค่าหุ้นนั้นต้องอยู่ในลักษณะที่ลือใจตามสมควร

ประการที่สี่ - จะเห็นได้ว่าบริษัทเงินทุนนั้นไม่ให้กู้ยืมเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียน แต่ให้กู้ยืมเฉพาะการซื้อสินทรัพย์ถาวรเท่านั้น ตามธรรมชาติการดำเนินงานอุตสาหกรรมต้องมีเงินทุนส่วนหนึ่งไว้หมุนเวียนในวัฏจักร งานระหว่างทำ สินค้าสำเร็จรูป และลูกหนี้การค้า เงินจำนวนนี้ไม่มีโอกาสจะเคลื่อนย้ายไปใช้ที่อื่นใดได้ และกิจการอุตสาหกรรมทุกแห่งจำเป็นต้องใช้ในการทำโครงการก็ต้องนำเรื่องนี้เข้าพิจารณาด้วย ดังนั้น จึงน่าจะมีสถาบันที่คิดดอกเบี้ยในอัตราถูก บางแห่งได้ช่วยเหลือ จริงอยู่ ถึงแม้ธนาคารแห่งประเทศไทยจะช่วยในการลงทุนในการซื้อ วัฏจักร แต่ก็ไม่ได้ช่วยการหมุนในงานระหว่างทำ และสินค้าสำเร็จรูป (ค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายทางอ้อม) ไม่ได้ช่วยการหมุนในลูกหนี้การค้า ทั้งตามธรรมเนียมการค้าในประเทศไทย ก็ไม่มีการขายบัญชีลูกหนี้การค้า หรือการรับช่วงซื้อลูกหนี้การค้าโดยธนาคาร

ประการที่ห้า - บริษัทเงินทุนเพื่อการอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกำลังประสบปัญหาขาดแคลนเงินบาทสำหรับให้กู้ยืม แต่มีเงินตราต่างประเทศพร้อมอยู่เป็นจำนวนมาก สิ่งนี้เป็นเครื่องยืนยันได้ว่า การขาดแคลนเงินทุนในประเทศยังเป็นปัญหาอยู่ ธนาคารพาณิชย์ กิจการประกันภัย ตลอดจนรัฐบาลน่าจะหาทางช่วยเหลือ โดย "ค้ำค้ำ" เงินทุนของประเทศให้ออกไปสู่ กิจการอุตสาหกรรมให้มากขึ้น จะเป็นโดยผ่านทางบริษัทเงินทุนเพื่อการอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือช่องทางอื่นใดก็ได้

ประการที่หก - คือ ปัญหาการจัดการด้านการเงินของธนาคารพาณิชย์ที่มีนโยบายเรียกเงินคืนระหว่างเวลาปิดงวดทุกหกเดือนนั้น ทำให้ตลาดเงินปั่นป่วนอย่างยิ่ง ทั้งเป็นเวลาที่อาจไม่เหมาะต่อการคืนเงินของกิจการหลายแห่ง เพราะเดือนมิถุนายนและธันวาคมอาจเป็นระยะขายดี หรือเป็นระยะผลิตเต็มที่ของอุตสาหกรรมนั้น ๆ ก็ได้ ซึ่งปัญหานี้ธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้ควบคุม น่าจะได้อลองพิจารณาดูบ้าง

ประการที่เจ็ด - สถาบันการเงินที่มีจุดประสงค์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมแท้ ๆ

ควรจะได้จัดลำดับก่อนหลังของประเภทกิจการอุตสาหกรรมที่ตนมีนโยบายสนับสนุน โดยกำหนดไว้ในแผนดำเนินงานในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ เพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การจัดลำดับนี้ควรปรับปรุงอยู่เสมอให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งผลดีต่อประเทศให้มากที่สุด

ประการที่แปด - เป็นเรื่องการวิจารณ์การดำเนินงานของสถาบันการเงินที่ช่วยอุตสาหกรรมอีกปัญหาหนึ่ง คือ การปล่อยเงินโดยไม่มีแผน เมื่อเงินหมดเจ้าหน้าที่ก็ว่างการติดต่อกับอุตสาหกรรมใหม่ ๆ ก็ห่างเหินออกไป มีผลร้ายเหมือนสินค้าขาดสต็อก ดังนั้นอย่างน้อยสถาบันเหล่านี้ควรมีแผนให้เงินค่อย ๆ ทะยอยถึงกำหนด ให้มีเงินคืนมาพร้อมที่จะลงทุนในโครงการดี ๆ ใ้คอยตลอดเวลา

ประการที่เก้า - การประเมินค่าของโครงการนั้น ควรกระทำด้วยความระมัดระวังขึ้น ผู้เขียนเคยพบกิจการที่ได้รับความช่วยเหลือจากบริษัทเงินทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมที่ขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนอย่างหนักมาแล้ว ก่อนให้กู้ยืมนั้นควรแน่ใจว่าจะไม่ใช่วผลที่มาบังคับให้สถาบันการเงินนั้นต้องช่วยในคราวต่อไปอีก เพื่อหวังจะได้รับเงินก้อนแรกคืนมา

ประการที่สิบ - ปัญหาการขาดแคลนผู้มีความรู้ในการทำโครงการ และผู้ประเมินผล นับว่าเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่ง สถาบันที่เกี่ยวข้องมีส่วนใดส่วนเสียควรหาทางแก้ไข โดยสนับสนุนให้มีบริการค่านี้นี้มากขึ้นอย่างในต่างประเทศ เช่น สำนักงานแนะนำการจัดการอุตสาหกรรม สำนักงานวิศวกรรมที่ปรึกษา หรือสำนักงานบัญชีบางแห่ง การแนะนำผู้ทำโครงการให้พึ่งบริการสถาบันเหล่านี้ อย่างที่บริษัทเงินทุนเพื่อการอุตสาหกรรมทำอยู่ นับว่าเป็นสิ่งที่ถูก

ประการที่สิบเอ็ด - ควรมีการณรงค์ให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเชื่อในเทคนิคการจัดการใหม่ ๆ และขจัดความยึดมั่นว่า การขอให้ทำโครงการนั้นเป็นเรื่องหมุมหมิ่นนาราว่าคาญ และเป็นการสอดแทรกเข้ามาในกิจการงานของตน การบรรจุหลักสูตรในเรื่องนี้ไว้ในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยเทคนิค สำหรับผู้ศึกษาวิชาธุรกิจและอุตสาหกรรมจะช่วยให้เป็นอย่างดีสำหรับอนุชนรุ่นหลัง ๆ ในอนาคต ส่วนปัญหาปัจจุบันเราอาจกระทำได้โดยการลงบทความในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น การออกอากาศด้วยบทความวิทยุ หนังสือพิมพ์ข่าวพาณิชย์ การสัมมนาให้ความรู้ค่านี้นี้ทางโทรทัศน์

ประการที่สิบสอง - ความพยายามหาทางส่งเสริมหน่วยงานที่รับปรึกษาหารือทางเทคนิคและวิศวกรรมโดยเฉพาะของเอกชน ในปัจจุบันส่วนมากกระทำในรูปปรึกษาหารือกับวิศวกรที่ประจำทำงานในหน่วยงานอื่น ๆ ที่ไม่ค่อยมีเวลามากนัก ทั้งการปรึกษาหารือก็ไม่เป็นทางการหรือมีกิจจะลักษณะตามสมควร บางครั้งเพื่อให้เสร็จออกมาเป็นโครงการในกระดาษเท่านั้นเอง งานแบบ Consulting Engineer ในต่างประเทศเป็นแบบอย่างที่ดี และจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างของเราเป็นอย่างยิ่ง จริงอยู่ โรงงานแต่ละประเภทอาจไม่เหมือนกัน แต่วิศวกรที่ปรึกษาแนะนำผู้พื้นฐานทางอุตสาหกรรมอย่างดี และมีประสบการณ์คลุกคลีอยู่กับอุตสาหกรรมมามากอาจเสียเวลาไม่มากนักในการศึกษา และให้ความคิดในการตั้งโรงงานผลิตสินค้าใหม่ ๆ

ประการที่สิบสาม - เนื่องจากกิจการอุตสาหกรรมนี้เป็นการลงทุนระยะยาวกว่าจะได้ผลตอบแทนการลงทุนคุ้มค่าย่อมกินเวลายาวนาน ผลตอบแทนการลงทุนระยะแรก ๆ ก็ไม่ค่อยคุ้มค่าเหมือนปล่อยให้ถูกในอัตราดอกเบี้ยแพง หรือเก็บกำไรจากการซื้อขายที่ดิน ดังนั้นเพื่อให้กำลังใจกับผู้ลงทุน การรอกเว้นภาษีเงินได้คืนบุคคลควรทำด้วยระยะเวลายาวนานกว่า ๕ ปี

ประการที่สิบสี่ - ตามพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ ๒๒ อนุญาตให้หักค่าสึกหรอสินทรัพย์ได้ไม่เกิน ๒๐% นั้น ตามความจริงแล้วไม่มีประโยชน์อะไรต่อกิจการอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมเลย เพราะระยะนั้นเป็นระยะที่ไม่ต้องเสียภาษี แต่เมื่อครบ ๕ ปี ถึงตอนเสียภาษีก็ไม่มีค่าสึกหรอจะหัก ทำให้ต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นไปอีก ดังนั้น ถ้าจะช่วยเหลืออุตสาหกรรมใหม่จริง ๆ แล้ว ควรทำในรูปอนุญาตให้เริ่มหักค่าสึกหรอหลัง ๕ ปีไปแล้วมากกว่า

ประการที่สิบห้า - การที่นักอุตสาหกรรมขอกู้จากเอกชนนั้น นอกจากต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราสูงแล้ว ยังต้องเสี่ยงต่อก็คืออาญาตามพระราชบัญญัติการไร้เรื่อกอีกด้วย พระราชบัญญัติการไร้เรื่อกนั้นไม่ทำให้อัตราดอกเบี้ยเอกชนลดต่ำกว่า ๒% ต่อเดือนเลย การที่เงินทุนของประเทศไหลไปยังวงการอุตสาหกรรมผ่านช่องทางนี้นั้น ย่อมไม่ก่อให้เกิดผลดี การกระทำใด ๆ ของรัฐบาลที่จะปิดการไหลออกของเงินไปยังอุตสาหกรรมโดยช่องทางนี้เสีย เงินก็อาจไหลออกทางช่องทางอื่น เช่น ผ่านธนาคาร เป็นต้น

ประการสุดท้าย - เพื่อสนับสนุนกิจการที่มีความรู้ความชำนาญอยู่แล้วที่จะลงทุนใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ รัฐบาลควรสนับสนุนด้วยการยกเว้นภาษีกำไรที่มีกำไรมาแบ่งเงินปันผลเสียตลอดไป หรือจะกำหนดไว้ให้แน่นอนลงไปเลยก็ได้ว่า ยกเว้นให้เฉพาะส่วนที่กันไว้ขยายงาน แต่ต้องมีการตรวจสอบโดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งว่ากิจการนั้น ๆ ใ้คนนำไปใช้โดยสุจริตในการขยายงานจริง ๆ.

